

1

Ver onder het oppervlak van de Stille Oceaan gleed de USS *Nevada* stilletjes door het water. De storm die 450 voet boven de met ballistische raketten uitgeruste onderzeeboot woedde, verstoorde hun soepele, rustige tocht nauwelijks.

Commandant Mark Bishop stond wat opzij in de commandocentrale, hield alles goed in de gaten, maar liet zijn bemanning het werk doen. De tweede commandant, zijn plaatsvervanger, had het commando terwijl de diverse posities bemand werden door de derde wacht. Na negen-zeventig dagen op zee waren ze in topvorm, voerden oefeningen nauwkeurig uit en werkten op drukke nachten als deze met professionele concentratie.

De storm boven verborg een volle maan. Voor de bemanning van de *Nevada* maakte het niet uit of de zon of de maan te zien was – zij hadden aan boord hun eigen versie van een dag, die achttien uur duurde en drie wachten van zes uur telde – maar ze volgden de maanstanden en de weersomstandigheden boven water, zodat ze wisten hoe het boven was als ze in geval van nood plotseling naar de oppervlakte moesten.

Over acht dagen zat deze patrouille erop. De afdelingen maakten er een wedstrijd van wie het mooiste, met de hand

beschreven papier had waarop de uren werden afgeteld – volgens Bishop was dat Engineering – en de oudste onder-officier meldde dat het moreel onder de bemanning goed was. Mark had zijn ronde over de vier niveaus van de *Nevada* al tijdens de wacht hiervoor gedaan en was geneigd het met hem eens te zijn. Er waren in deze eindfase van een afschrik-kingspatrouille opvallend weinig problemen.

Nog vier dagen van betrekkelijke rust dan zouden ze in de drukke wateren voor de westkust van de Verenigde Staten komen, waar ze te maken zouden krijgen met een toename van het oppervlakteverkeer in de scheepvaartroutes. Dat betekende echter niet dat ze hier in de oceaan alleen waren. Bishop verliet de commandocentrale en liep naar de sonarhut.

De bemanning van een onderzeeboot was blind onder water. Luisteren was de enige manier om erachter te komen wat er om hen heen was. De sonarmannen luisterden vannacht met enkele van de meest geavanceerde akoestische apparaten die ooit waren gemaakt. Aan de voorkant van de onderzeeboot bevond zich een koepel vol hydrofoons en de boot sleepte een *towed array* – een lange kabel met hydrofoons – mee. Geavanceerde software registreerde de data, creëerde een driedimensionaal beeld van al het geluid rondom de boot, en probeerde de richting en bron van de geluiden te identificeren.

Bishop stapte de smalle hut binnen. Zijn sonarteamleider, Larry Penn, die achter de mannen stond die daar zaten, zette zijn koptelefoon af en zei rustig: ‘De walvissen trekken naar het oosten.’

‘Hoeveel zijn het er?’

‘Vier, plus twee jongen.’

Penn gaf hem de koptelefoon en Bishop luisterde even naar het huiveringwekkende walvisgezang. Er zat minimaal één mannetje in deze groep, dacht Bishop, gezien de complexe melodie. Bishop gaf de koptelefoon terug. ‘Heb je genoteerd dat dit geluidsmateriaal naar de zeebioloog moet?’

‘Ik laat een kopie maken’, bevestigde Penn.

Bishop wist zeker dat hij in zijn jaren op een onderzeeboot meer walvissen was tegengekomen dan de meeste zeebiologen in hun hele carrière. Er gebeurde meer in de oceanen dan de meeste mensen dachten en walvissen legden, net als onderzeeboten, duizenden kilometers af.

‘Is er al meer bekend over het vage oppervlaktecontact?’

‘Aan de hand van de akoestische kenmerken is de boot geïdentificeerd als de trawler *Meeker III* uit Perth, Australië.’

‘Die is vannacht ver van huis.’ De marine hield bestanden bij met akoestische kenmerken van alle militaire schepen en onderzeeboten over de hele wereld die in gebruik waren, en ook van het merendeel van de commerciële schepen. Als ze genoeg tijd kregen, konden ze vrijwel elk schip identificeren dat ze boven zich hoorden.

‘Hebt u tijd voor een vraag, kapitein?’ De sonartechnicus bij de breedbandconsoles had zich naar hem omgedraaid.

Bishop had de rang van kapitein-luitenant ter zee. Het zou nog twee jaar duren voor hij eventueel tot kapitein ter zee bevorderd zou worden. Het was bij de marine echter gebruikelijk dat de man die het bevel voerde over een boot met ‘kapitein’ werd aangesproken, ongeacht zijn rang. ‘Stel de vraag maar, sonarman Tulley.’

‘Drinken walvissen water?’

Twee patrouilles geleden was hij overvallen door die vraag. ‘Nee, ze onttrekken water aan het voedsel dat ze verteren. Ze drinken geen zout water.’

‘Dat is het juiste antwoord, sir’, antwoordde Tulley.

De kapitein uitdagen was een aloud gebruik op de *Nevada*. De naam van degene die daarin slaagde, kwam een hele dag op het bord van de kapitein te staan en het betreffende bemanningslid werd joviaal door andere bemanningsleden op de rug geslagen. Soms deed zelfs de kapitein daaraan mee.

Bij de sonarterminals zaten vannacht twee ervaren operators plus een luitenant ter zee 3e klasse voor wie dit zijn eerste patrouille was. Het watervalsscherf toonde in alle richtingen

zwakke echo's. Het was vannacht luidruchtig in de oceaan, zowel boven als onder. Ze voeren over de maanloze bergen – een keten van onderzeese bergen diep in de oceaan – die qua omvang en hoogte ontzagwekkend waren, maar waarvan er niet een tot aan het wateroppervlak reikte. Talloze vulkaankraters onder hen stootten magma uit, waardoor er in de oceaan hete, stromende spiralen ontstonden die als schoorstenen naar de oppervlakte kronkelden. Vissen verdrongen zich om zich vol te proppen met het plankton dat in dat mineraalrijke water groeide.

De operators die de sonarapparatuur van de *Nevada* bedienden, luisterden of er obstakels waren die het schip kon raken – dingen op de zeebodem die niet op navigatiekaarten stonden – en of er oppervlakteschepen en andere onderzeeboten in de buurt waren. Als ze in geval van nood naar de oppervlakte moesten, kwam Bishop liever in open water terecht dan dat een onfortuinlijke vissersboot in vlammen opging. Andere onderzeeboten konden vijandig gezind zijn of konden per ongeluk tegen hen aan varen. Zelfs een vriend vormde een potentieel gevaar voor de ondergedoken *Nevada*.

De sonaroperator die de smalbandconsoles in de gaten hield, boog zich naar voren. 'Sir, waarschijnlijk een nieuw contact. Peiling 082.' Hij probeerde het geluid scherper te krijgen. 'Oppervlaktecontact, twee schroeven.' De software zocht naar een overeenkomst in de databank. 'Waarschijnlijk het vrachtschip *Merrybell*, sir.'

De sonarteamleider meldde het nieuwe contact aan de commandocentrale. 'Bevelhebbend officier, sonar hier. Nieuw contact. Peiling 082. Oppervlakteschip, vrachtschip *Merrybell*.'

Het was een nacht zoals vele andere. Bishop was tevreden. De mannen wilden graag naar huis, maar als ze wachtdienst hadden, spanden ze zich tot het uiterste in voor de *Nevada*. De boot was in goede handen. Ze zouden niets missen van wat er daarbuiten te horen was. De rest van de bemanning moest heel veel vertrouwen in de sonarmannen hebben om onder water te kunnen slapen. Iedereen wist dat als de sonaropera-

tors een fout maakten een botsing de veiligheid van de boot en het leven van iedereen aan boord in gevaar kon brengen.

Bishop was niet alleen naar de sonarhut gekomen om te kijken hoe het daar ging. Hij begon over iets waar hij zich voor de komende dagen zorgen over maakte. 'Een Russische onderzeeboot van het type Akula II verschool zich op een diepte van 810 voet, 87 mijl uit de kust van de staat Washington toen de *Alabama* terugkeerde van patrouille', zei hij. 'De Akula benutte het geluid van de vaargeul en de stroming langs het continentaal plat om verborgen te blijven. We moeten ervan uitgaan dat hij in de buurt is en ik betwijfel of hij zich weer op dezelfde plek zal ophouden. Ik wil dat er uitvoerig naar het continentaal plat wordt gekeken voordat we dat naderen.'

'Als hij er is, zullen we hem vinden, sir', verzekerde Penn hem.

'Daar reken ik op.'

Onder gelijke omstandigheden zouden ze de Akula kunnen horen voordat die hen hoorde, maar Bishop wilde hun eigen kansen graag vergroten. 'Al een teken van de *Seawolf*'

'Nog niet, sir.'

Het was hun taak zich te verbergen en het was voor de bemanning van de USS *Nevada* een erezaak dat niemand – vriend noch vijand – hen ooit had kunnen lokaliseren tijdens een afschrikkingspatrouille. In deze situatie zou om hulp vragen echter verstandig zijn om ervoor te zorgen dat de weg naar huis vrij was. De USS *Seawolf* bevond zich in de wateren naar het oosten, waar zij naartoe gingen, en bewaakte de voordeur van de onderzeebootbasis in Bangor. Als ze sonargegevens konden uitwisselen met de *Seawolf* zou de eventueel aanwezige Russische Akula wellicht in beeld komen. 'Bij het geringste contact met wat de *Seawolf* zou kunnen zijn, houden we ons volkomen stil en kijken we of we onopgemerkt naast hem kunnen komen voordat we gedag zeggen.'

Penn gniffelde. 'Goed plan, sir.'

Commandant Mark Bishop ging terug naar de commando-centrale. Als hem gevraagd werd wat hij voor de kost deed, was hij geneigd niet meer los te laten dan dat hij 'bij de marine zat'. Hij was commandant van het gouden bemanningsteam van de met ballistische raketten uitgeruste onderzeeboot de USS *Nevada*. Hij was een van de achtentwintig mannen aan wie de helft van het kernwapenarsenaal van de Verenigde Staten was toevertrouwd.

Het was zijn taak de operationele veiligheid op deze kernonderzeeër te garanderen, ervoor te zorgen dat de 155-koppige bemanning goed getraind en geconcentreerd was tijdens hun negentig dagen durende patrouille onder water, en paraat te zijn om op geldig presidentieel bevel een raket met kernkop af te vuren. Een gesprek met een burger over zijn werk moest per definitie oppervlakkig blijven, want vrijwel alles wat hij deed was geheim.

Ze maakten geen deel meer uit van de vier boten die samen een patrouillegebied bewaakten. De USS *Maine* had die taak van hen overgenomen, maar ze konden binnen drie tot vijf uur weer in hoogste staat van paraatheid zijn.

Er patrouilleerden altijd twee met ballistische raketten uitgeruste onderzeeboten in de Stille Oceaan – die in hun regio paraat waren om torpedo's af te vuren – en er patrouilleerden er ook nog eens twee in de Atlantische Oceaan. In beide oceanen waren er verder nog twee die binnen een paar uur in hoogste staat van paraatheid konden zijn. De resterende zes van de veertien kernonderzeeërs van de Amerikaanse vloot lagen in de haven voor onderhoud en bevoorrading, waar ze werden klaargemaakt om naar zee terug te keren. Het aantal onderzeeboten maakte het mogelijk om na negentig dagen naar huis terug te keren terwijl het strategische afschrikkingseffect continu behouden bleef.

Elke met ballistische raketten uitgeruste onderzeeboot had twee bemanningsteams, een gouden en een blauw team, die om beurten een patrouille met de onderzeeboot uitvoerden. Drie dagen na terugkeer in de haven zou Bishop de

Nevada overdragen aan de commandant van het blauwe team. Daarop volgden vijftwintig dagen herstel – onderhoud en bevoorrading – en dan zou het blauwe bemanningsteam uitvaren voor de volgende patrouille van negentig dagen. Over vier maanden zouden Bishop en het gouden bemanningsteam de *Nevada* terugkrijgen.

Zijn team vond het pijnlijk dat ze de *Nevada* met het blauwe bemanningsteam moesten delen. De mannen genoten ervan om vier maanden aan wal te zijn, maar vonden het vreselijk om 'hun boot' uit handen te moeten geven. Het gemopper begon al vrij snel nadat ze weer voet aan boord van de *Nevada* hadden gezet. Als een voorwerp verplaatsbaar was, had het blauwe bemanningsteam het geheid op een plek achtergelaten waar het gouden team dat niet verwachtte. De eerste dagen waren ze vooral bezig de koffiepots, het trainingsmateriaal, de dvd's, moersleutels, onderhoudslogboeken, foto's van de *Nevada* en de mascotte van de boot weer terug te zetten op wat volgens het gouden bemanningsteam de juiste plek was. Men wond zich op over reparaties en onderhoudswerkzaamheden die naar de maatstaven van het gouden team ondermaats waren uitgevoerd en gewoonlijk werden die overgedaan. De rivaliteit tussen de twee bemanningsteams over wie het best voor de USS *Nevada* zorgde was groot. Bishop zag het als gezonde gehechtheid aan de boot waar hun leven en de veiligheid van hun land van afhing.

De *Nevada* was 170 meter lang. In het middengedeelte, dat een derde van de boot besloeg, lagen in vier rijen boven elkaar in totaal vierentwintig Trident II D-5 raketten. Elke raket had acht kernkoppen. De USS *Nevada* was een van de dodelijkste wapens die ooit was gebouwd en, paradoxaal genoeg, ook een van de veiligste.

De trainingen en oefeningen hielden nooit op. Veiligheid was van levensbelang en de bemanningsleden gingen volledig op in hun werk. Ze kenden elke vierkante centimeter van hun boot en hielden sterk rekening met wat er mis kon

gaan, hoe dat voorkomen kon worden en, als dat niet lukte, hoe defecten direct konden worden hersteld. Er was nog nooit een met ballistische raketten uitgeruste onderzeeboot op zee verloren gegaan sinds dit type dertig jaar geleden voor het eerst door de oceanen patrouilleerde. Bishop zag het als zijn plicht dat record te handhaven.

Dit was het tweede jaar van de drie dat hij het commando over de USS *Nevada* zou voeren. Als de drie jaar erop zaten, zou de marine hem feliciteren dat hij zijn werk goed had gedaan en zou hij weer aan wal moeten werken. Na verloop van tijd zou hij bevorderd worden tot kapitein ter zee. Die promotie had wat hem betreft geen haast. Dit was het mooiste deel van zijn carrière. De baan die hij nu had, was de allerfijnste baan bij de marine. Hij genoot met volle teugen van elke dag als commandant.

Bij zijn volgende baan zou hij wellicht toezicht houden op een squadron van zes kernonderzeeërs, werd hij bij het Pentagon gestationeerd of ging hij lesgeven aan de marine-academie. Hij wist dat hij een uitdagende functie aangeboden zou krijgen, maar een baan aan land betekende dat hij niet op zee zou zijn. Hij zou dit werk missen als het tijd werd om het commando definitief over te dragen en die dag zou onherroepelijk komen, maar niet vanavond.

Bishop bleef bij de navigatieofficier staan en bestudeerde hun positie op de horizontale, digitale navigatietafel. De locatie van de boot en alle bekende contacten werden elektronisch geïdentificeerd en continu bijgewerkt. De navigatiekaart voor dit deel van de oceaan was vlak voor deze patrouille bijgewerkt en de topologie van deze nieuwe kaart was zeer gedetailleerd. Het continentaal plat en de ravijnen die ervandaan liepen, werden in volmaakt reliëf weergegeven. Als de Akula daar ergens was, ging het om een enorm terrein waar hij zich kon schuilhouden en het terrein bood ook nog eens talloze verstopplaatsen. Het was niet nodig het risico te nemen met de Akula in contact te komen. De vraag was echter welke koers hun boot de komende dagen moest varen.

‘Tweede commandant, ik voer het commando’, liet hij zijn onderbevelhebber weten.

‘De kapitein voert het commando’, bevestigde kapitein-luitenant ter zee Kingman, waarmee hij het gezag teruggaf aan Bishop.

‘Roerganger, verleg de koers naar 040.’

‘Koers naar 040. Tot uw orders, kapitein.’

Laat het jagen maar aan de *Seawolf* over. Bishops taak was stil blijven en niet gezien worden. Hij zou de walvissen een tijdje volgen. Ze gingen de kant op waar hij heen wilde en hadden jongen bij zich. De enorme zoogdieren zouden een eind bij elke onderzeeboot vandaan blijven die ze voor zich uit hoorden. Kilometers lang achter de walvissen aan gaan en hun bewegingen volgen zou veel bruikbare informatie opleveren. Hij wilde zich verstoppen. De walvissen zouden hem daarbij helpen.

De wereld leek rustig onder water, maar Bishop wist dat dit eerder een illusie dan een feit was. Het Strategisch Commandocentrum stuurde dagelijks een update, waarin stond welke schepen er in hun gebied aanwezig konden zijn. Daarnaast stond er algemeen nieuws in over wereldwijde militaire inzet, diplomatieke missies, wrijvingen in het handelsverkeer en politieke aangelegenheden overal ter wereld. Het leger bevond zich op de kruispunten van heel veel interactie tussen landen. Sommige landen vergrootten hun status, rijkdom en invloed, terwijl die bij andere achteruitging. De leiders van die laatste landen deden er alles aan om aan de macht te blijven en hun val te voorkomen.

Het was een kalme patrouille geweest, maar soms was de rust niet het hele verhaal. Bishop vroeg zich af of Noord-Korea op het punt had gestaan iets op te blazen, of Rusland weer ruziede over het dichtdraaien van de gaskraan naar Europa, of er tussen Japan en China weer schermutselingen met vissersboten waren geweest bij de eilanden in de Oost-Chinese Zee, waarvan beide landen beweerden dat die van hen waren. De dagelijkse briefings waren nuttig, maar nooit

voldoende om zijn nieuwsgierigheid te bevredigen naar wat er bijna was gebeurd.

Doordat hij militaire geschiedenis had gestudeerd en door de geheime briefings die bij zijn baan hoorden, was Bishop zich er meer dan de meeste andere mensen van bewust hoe vaak de wereld op het randje van oorlog balanceerde. Een kernonderzeeër patrouilleerde niet in hoogste staat van paraatheid over de oceaan omdat het er zo vredig aan toeging in de wereld. Het bleef een afschrikkingsmiddel tegen het feit dat inherent het tegenovergestelde het geval was: de situatie was onstabiel en de wereld was tot oorlog geneigd.

Als hij één onderwerp moest kiezen om vannacht wakker van te liggen, dan zou dat Noord-Korea zijn. Als kernwapens gezien werden als de reden dat het land bleef bestaan en als er gevaarlijke aantallen kernkoppen lagen opgeslagen, vormde Noord-Korea nog altijd een directe bedreiging voor Zuid-Korea en een ernstige bedreiging voor Japan. Bishop had liever rationeel ingestelde mensen als het om militaire zaken ging en hij was er niet van overtuigd dat de nieuwe Noord-Koreaanse leider een verstandige kijk had op de wereld rondom zijn geïsoleerde land. Bishop wist dat sommige van de geheime instructies die uitsluitend voor de ogen van de kapitein bestemd waren, lanceercodes voor Noord-Koreaanse doelen waren.

Het mocht vannacht dan rustig zijn in de wereld, hij ging er niet van uit dat het kalm was. De walvissen een tijdje volgen leek een slimme manier om onopgemerkt te blijven.

Ze moest weg uit Boulder, in Colorado. Gina Gray pelde een sinaasappel en keek door het raam boven de gootsteen naar de avondlucht. De afgelopen weken was die overtuiging steeds sterker geworden. Ze moest een drastische beslissing nemen.

Een relatie verbreken was altijd moeilijk, maar dit was niet haar keuze geweest en ze had het niet zien aankomen. Dat maakte haar onzeker. Kevin Taggart telkens tegenkomen

op haar werk was een te hoge prijs voor haar gemoedsrust. Het was tijd om te vertrekken.

Ze had de beslissing wekenlang uitgesteld, want ze hield van haar werk bij de afdeling Mariene geologie en geofysica van NOAA. Haar taak, het met behulp van satellietgegevens in kaart brengen van de zeebodem van de oceanen, was bijna afgerond. Ze had het laatste technische probleem opgelost: de zwaartekrachtkaart koppelen met de radargegevens. De algoritmes waren klaar en nu was het een kwestie van verwerkingstijd. Er was al een serie detailkaarten van de zeebodem van de Stille Oceaan klaar en door de verbluffende details waren ze prachtig. De marine had de kaarten al in gebruik genomen. De overige vijf oceanen van de wereld zouden volgen zodra er computerverwerkingstijd beschikbaar was en haar collega Ashley kon die taak prima aan.

De kaarten betekenden grote vooruitgang in kennis over de oceanen. Dankzij de satellietgegevens was de nauwkeurigheid en dekking aanzienlijk verbeterd, zozeer zelfs dat ze er in twee jaar werken in was geslaagd de verzamelde kennis overbodig te maken van de tientallen jaren waarin de vorige kaarten van de oceanbodems gemaakt waren door oppervlakteschepen die side-scan sonaropnamen maakten. Haar kaarten waren bijna kunstwerken. Slechts weinig mensen kregen echter de kans om de volledige impact van wat ze voor elkaar had gekregen te waarderen. Het leger behield zich het recht voor om de resolutie van haar kaarten geheim te houden en zou slechts een veel minder gedetailleerde versie algemeen beschikbaar stellen.

Ze snapte waarom de data geheim waren. Een vijand – of wat dat betreft zelfs een nieuwsgierige bondgenoot – de diepte en ligging van onderwatergeulen en onderzeese bergen voor de westkust van de Verenigde Staten onthullen, zou hun de mogelijkheid bieden hun eigen onderzeeboten gemakkelijker te verstoppen, om te kijken wie de Straat van Juan de Fuca binnenging, op weg naar de marinebasis Kitsap bij Bremerton of de onderzeebootbasis in Bangor. Ook

andere marinebases over de hele wereld zouden kwetsbaarder worden. De hogere resolutie van de kaarten geheimhouden zouden de Verenigde Staten op zee een voorsprong geven die het verdedigen waard was.

Gina accepteerde het besluit van het leger, ook al maakte dat de zaak voor haar persoonlijk ingewikkelder. Op haar curriculum vitae kon ze niet al haar werk vermelden, maar mensen die waardeerden wat ze met grote datasets kon, zouden de opmerking op de pagina zien staan en zouden weten dat ze zwijgplicht had over het product dat ze had geleverd. Dit project was in elk geval niet zo geheim dat ze het niet op haar cv mocht zetten, wat wel gold voor haar sonarwerk.

Ze had dit project niet aangenomen vanwege de wetenschappelijke erkenning die ze ervoor zou krijgen. Ze wilde de zeebodem in kaart brengen om het voor de bemanning van een onderzeeboot – en daarbij had ze vooral haar broer Jeff Gray voor ogen – veiliger te maken. Een ongeluk zoals met de USS *San Francisco*, die een onderzeese rotsformatie had geraakt met als gevolg dat één bemanningslid om het leven was gekomen en de onderzeeër bijna was gezonken, zou niet nogmaals gebeuren. In de vijf oceanen zouden onderzeese bergen nu duidelijk staan aangegeven op de nieuwe navigatiekaarten waarin haar gegevens van de zeebodem waren verwerkt.

Haar broer zat vanavond met de USS *Seawolf* ergens in de Stille Oceaan en zou pas over een paar weken terug zijn in Bangor. Ze kon hem niet als smoes gebruiken om naar de westkust te gaan, al wilde ze dat eigenlijk het liefst: in Jeffs huis zitten, veilig weggestopt bij het laatste familielid dat ze nog had.

Haar droom om tegen haar dertigste getrouwd te zijn, leek verder weg dan ooit. Er bleven steeds minder opties over. Hoe pijnlijk het ook was om de breuk met Kevin te verwerken, toch zou ze weer moeten daten als ze haar droom wilde verwezenlijken. Ze moest het verdriet van zich afzet-

ten, haar zelfvertrouwen herwinnen en doorgaan. Het was niet Kevins bedoeling geweest haar zo te kwetsen. Hij had de relatie zo vriendelijk mogelijk verbroken, had gezegd dat het niet aan haar lag, maar dat hun relatie op de lange duur niet zou werken en dat het beter was die nu te verbreken en als vrienden verder te gaan.

Maar het lag wel aan haar. Dit was de derde serieuze relatie die in feite hetzelfde eindigde. Het was haar een raadsel waarom dat gebeurde. Ze begreep niet waar het was misgegaan en wist dus ook niet waar ze aan moest werken. Ze was flexibel, bereid te veranderen, zich aan te passen. Wat ze nodig had, was een man die haar aardig genoeg vond om bij haar te blijven, terwijl ze uitgelden hoe ze het voor elkaar moesten krijgen dat hun relatie standhield.

Ze wilde trouwen. Ze was negenentwintig, zag er goed uit, had haar gewicht onder controle, kon over de meeste onderwerpen redelijk meepraten, ging naar de kerk en was aardig tegen mensen. Het sloeg nergens op dat ze ongehuwd was terwijl ze juist wel getrouwd wilde zijn, het viel in de categorie van dingen die ze gewoon niet snapte.

‘Het hoeft er maar één te zijn, God. Ergens moet toch wel die ene man voor mij rondlopen’, zei ze zacht, terwijl ze de sinaasappelschillen bijeenraapte en in de vuilnisbak gooide. Zelfs op haar huishouden viel weinig aan te merken. Ze was geen keukenprinses, maar met behulp van een kookboek kon ze best aardig koken.

Af en toe kwam ze niet uit haar woorden, maar dat was de afgelopen twee jaar met Kevin slechts twee keer gebeurd en dat was eerder iets waar ze zich voor schaamde dan dat ze daarover inzat. Volgens de artsen was het net zoiets als stotteren. Ze geloofde niet dat dit een rol had gespeeld. Na een minuut of twee keerde haar spraak terug. Ze zette die zorg doelbewust uit haar hoofd. Als ze probeerde te achterhalen waarom Kevin tot dit besluit was gekomen, bleven haar gedachten in hetzelfde kringetje ronddraaien. Hij had geen reden genoemd.

Jeff zou haar helpen. Dat deden grote broers. Ze kon hem vragen om haar aan marinemannen voor te stellen die hij aardig vond. Op een basis waar ruim tienduizend mensen werkten, zouden toch wel een paar geschikte, aardige, alleenstaande mannen zijn van wie Jeff dacht dat die haar wel zouden mogen? Ze zou het niet erg vinden om de vrouw van een militair te worden.

Ze had aan sonarprojecten gewerkt. Dankzij haar idee voor *cross-sonar* was Jeff aanzienlijk veiliger dan eerst. Als ze met een militair trouwde, zou ze altijd oceaانwerk voor de marine kunnen doen, ongeacht waar ze gestationeerd waren. Mocht ze met iemand trouwen die op een onderzeeboot werkte, dan wist ze al dat ze de regio Bangor, in het noordwesten van de staat Washington, leuk vond. De andere thuishaven voor Amerikaanse onderzeeboten was bij Kings Bay, in de staat Georgia. Ze was er nooit geweest, maar Jeff had het er naar zijn zin gehad het jaar dat hij daar gestationeerd was.

Gina stak het laatste partje sinaasappel in haar mond.

Ze had wat nieuwe ideeën wat betreft sonar die de moeite van het onderzoeken waard waren. Eén telefoontje was genoeg om het proces in gang te zetten om de vereiste veiligheidsmachtigingen te krijgen, zodat ze die ideeën kon uitwerken. Ze kon morgen aan de westkust zitten, weggestopt in een laboratorium in Bangor, waar ze tijd zou hebben om voor zichzelf te werken. Ze kon bij Jeff logeren. Zo kon ze letterlijk afstand nemen van Kevin. Het zou haar bezighouden tot Jeff terugkwam van patrouille.

Als ze naar Chicago ging, haar andere optie, bestond de kans dat ze haar droom over een huwelijk moest opgeven. Het familiehuis daar was nog altijd haar thuisbasis. Ze vond het heerlijk dat ze toegang had tot de wetenschappelijke projecten van de universiteit waar ze jaren op had gezeten en voelde zich thuis in de kerk die ze al sinds haar tienerjaren bezocht. Maar de vijf jaar dat ze in Chicago had gewerkt, werden gekenmerkt door twee relaties die op de klippen

waren gelopen en ze dacht niet dat er iemand in haar kennis-
senkring daar was die haar mee uit zou vragen en dat de
voorgaande jaren nog niet had gedaan. De verhuizing naar
Boulder had geresulteerd in een twee jaar durende relatie
met Kevin en een kans om haar grootste wens in vervulling
te doen gaan. Ze moest het gewoon opnieuw proberen.

Ze zou naar het westen gaan, besloot ze. Aan haar ideeën
voor sonar werken. Jeff om hulp vragen. Dan had ze in elk
geval een plan. Dat was beter dan in Boulder blijven en
beleefdheden uitwisselen met Kevin terwijl elke ontmoeting
met hem haar herinnerde aan het verdriet van haar vervlo-
gen droom.

Ze zou Jeff vragen om haar voor te stellen aan marine-
mannen die hij aardig vond, zou daarvoor openstaan. Ze
nam zich voor om geen enkele man die belangstelling toonde
op voorhand af te wijzen, ook niet als ze bij de eerste kennis-
making dacht dat het toch niets zou worden. Ze droomde
niet meer over volmaakt bij elkaar passen. Een goede vent
zou al prachtig zijn. Iemand die bereid was aan een goed
huwelijk te werken. Ze moest er alleen achter zien te komen
waar hij was, moest ervoor zorgen dat ze zijn pad kruiste en
hem aansprak, en er dan maar het beste van hopen.

Bishop bedankte de onderofficier die hem een nieuwe mok
koffie bracht, stak zijn vork in een stapel pannenkoeken en
bekeek het oefenplan voor de volgende wacht. Na drie
weken patrouille waren de verse eieren, de melk en het fruit
op en de onderzeeboot kwam niet boven om nieuwe voor-
raden in te slaan, tenzij zich een grote storing in de appara-
tuur voordeed waarvoor ze naar de oppervlakte moesten.
Bishop hield het liever bij pannenkoeken met spek en soms
een kaneelbroodje dan dat hij moest wennen aan melkpoe-
der en eivervangers.

Hij wilde nog twee brandoefeningen in de commando-
centrale uitvoeren voordat deze patrouille erop zat. Het
waren ingewikkelde oefeningen en hij wilde ze niet al te

dicht bij het continentaal plat uitvoeren of als ze onder een vaargeul door gingen. Hij noteerde de oefeningen met potlood voor over zes en achttien uur en plaatste er een opmerking bij voor de coördinator dat hij bij de eerste brandoefening ook een technische storing in de sonarhut wilde.

Op de basis hielden ze brandoefeningen in het Trident-trainingscentrum met echte vlammen, hitte en verstikkende rook. Op zee zwaaiden ze met rode vlaggen. Het alarm zou afgaan en brandweerlieden zouden van alle kanten komen aanrennen. Ze zouden zich verdringen op de ladders, zouden brandweerpakken aantrekken en zouden apparatuur binnenhalen. Plekken waar het toch al krap was om te werken zouden nog krappere worden als andere bemanningsleden naar hun post renden om de boot te laten bovenkomen, zodat de onzichtbare rook naar buiten kon.

Bij brand vielen de bedieningspanelen van de communicatie- en navigatieapparatuur uit, met als gevolg dat de leefomstandigheden snel verslechterden. Doordat ze niet meer aan een knop konden draaien of een schakelaar op een schakelbord konden overhalen, moesten ze overgaan op handbediening, terwijl bemanningsleden elders op de boot activiteiten uitvoerden. De oefening was een race tegen de klok. De mannen zweetten en het adrenalinegehalte schoot omhoog voordat het over was. Tijdens de nabespreking zouden Bishop en de coördinator meedelen of de onderzeeboot gered was of verloren was gegaan, afhankelijk van de snelheid en volgorde van de handelingen die de bemanning had verricht.

De oefeningen waren doelbewust heftig. Bishop maakte zich net zo veel zorgen over brand als over een overstroming. Bij een brand werd het binnen korte tijd zeer heet in de besloten ronde constructie van een onderzeeboot. De hitte en rook werden een ronddraaiende, zich uitbreidende vlammenzee waardoor het al na een paar minuten onmogelijk was om adem te halen. Een brand was een van de nachtmerriescenario's en als er brand uitbrak in de commandocentrale kon de

schakelaar die je nodig had om je leven te redden zich net op het schakelbord bevinden dat zojuist in vlammen was opgegaan. In feite bestonden onderzeeboten uit computers, elektronische apparatuur, audioapparatuur, kernreactoren, raketten, raketbrandstof en accu's. En dan liepen er nog wat mensen rond. In tegenstelling tot een buis, waarbij men ouderdom en corrosie met het blote oog kon vaststellen en kon herstellen, waren er aan boord van een onderzeeboot weinig zaken die brand konden veroorzaken, zichtbaar voordat het misging.

De telefoon aan de muur links van hem ging. Bishop nam op.

'Kapitein, sonar hier. Nieuw contact, geluid komt overeen met de USS *Seawolf*.'

'Mooi.'

Hij liep naar de commandocentrale. Over vier dagen zouden ze in Bangor zijn. Naar verwachting zou het tempo vandaag en de komende drie dagen steeds verder worden opgevoerd, ook zonder de oefeningen.

De bevelhebbend officier gaf hem een samenvatting van de huidige situatie op de boot en het hoofd van de afdeling Engineering voegde daar de laatste gegevens over de kernreactor aan toe. Bishop bleef even bij de navigatietafel staan om het overzicht te bekijken. 'De kapitein heeft het commando', kondigde hij aan.

'De kapitein heeft het commando', bevestigde het hoofd van de wapenafdeling, en hij gaf het gezag terug.

'Sonar, commandocentrale hier. Waar is de *Seawolf*?'

'Commandocentrale, sonar hier. De gegevens van de *Seawolf*: peiling 076 graden, bereik 41 mijl, diepte 520 voet.'

'Sonar, meld alle overige contacten.'

'Acht oppervlakteschepen, allemaal ver weg. Een tanker en vier vrachtschepen in het noorden, drie vissersboten in het westen.'

Bishop wilde de *Seawolf* – die onder bevel stond van zijn vriend Jeff Gray – van dichtbij aan bakboordzijde onderlangs

passeren. Hij wilde echter niet recht op de *Seawolf* af varen. Ze zouden allebei een towed array meeslepen die door de stroming heen en weer bewoog, en als daar een Russische of een andere onderzeeboot was, hadden ze manoeuvreerruimte nodig.

‘Stuurman, verleg de koers naar 095 graden en zak tot een diepte van 825 voet.’

‘Koers 095 graden, diepte 825 voet. Tot uw orders, kapitein’, bevestigde de stuurman. Daarna gaf hij dit bevel ook door aan de roerganger en de duikroerganger.

‘We gaan 280 graden naar stuurboord, sir’, riep de roerganger, terwijl hij de draai inzette. ‘045 graden ... koersvast op 095, sir.’

De duikroerganger riep de toenemende dieptewaarden: ‘650 voet ... 750 voet ... rechttrekken op 825 voet, sir.’

Bishop keek naar zijn tweede commandant. ‘Tweede commandant, geef bevel dat het volledig stil moet zijn op de boot. Ik wil dat de *Seawolf* erkent hoe lastig het is ons te horen aankomen.’

Kingman glimlachte goedkeurend. ‘Volkomen stil. Tot uw orders, kapitein.’ Hij reikte naar de intercom en zette die op 1MC, zodat hij op de hele boot te horen was. ‘*Nevada*, hier spreekt de tweede commandant. Iedereen stil. We zullen vlak langs de *Seawolf* varen en hun bemanning eraan herinneren welke boot het beste is.’

Willekeurige geluidsbronnen zoals de afvalperscontainer zouden worden uitgezet, standaardonderhoud waarbij een buis geraakt kon worden of men gereedschap kon laten vallen werd uitgesteld, mannen die niet op een bepaalde post hoefden te zijn, moesten in bed gaan liggen om bewegingen te minimaliseren en alle informele gesprekken zouden worden gestaakt. De toch al rustige boot zou een stille geest in het water worden.

Bishop liep door naar de sonarhut.

Sonarteamleider Larry Penn zei bedaard: ‘Ons geluidsprofiel daalt, kapitein.’

De sonar van de boot was krachtig genoeg om het geluid van een pistoolgarnaal op te vangen als ze in Dabob Bay waren, en in de oceaan benutten ze diezelfde kracht om te luisteren naar veranderingen aan boord van hun eigen boot. Het gebeurde dat sonar een probleem met een klep in de torpedoruimte meldde vlak voordat de wapenafdeling hetzelfde probleem doorgaf. Geluid was een diagnosemiddel in een onderzeeboot die ontworpen was om stil te zijn.

Nu de *Seawolf* en de *Nevada* dezelfde route volgden, werd de onderlinge afstand snel kleiner. Toen de twee vaartuigen binnen een afstand van 15 zeemijlen waren, zei Bishop kalm: 'Laat ze weten dat we hier zijn.'

Penn tikte op de rechterconsole een commando in en schakelde cross-sonar in.

Op de *Seawolf* stootte een sonartechnicus blijkbaar zijn knie tegen een terminal, want hij zei een paar woorden waarvan hij blij was dat zijn moeder die niet kon horen. Hij gaf echter meteen het nieuwe contact aan zijn commandocentrale door, want de *Seawolf* ging abrupt langzamer varen.

'Koppel ons', beval Bishop.

Penn voerde het commando in.

Bishop zag hoe de cross-sonarverbinding tot stand kwam en keek toe toen het radarscherm delen van de oceaan liet zien waar de *Seawolf* onlangs doorheen was gevaren, wat hun een eerste blik bood op de wateren rond de Straat van Juan de Fuca. De afgelopen vierentwintig uur leek alles rustig.

Cross-sonar was een verzamelnaam voor enkele eenvoudige maar puike ideeën die het mogelijk maakten dat twee onderzeeboten sonargegevens uitwisselden zonder dat ze afgeluisterd konden worden. Hun gesprek viel niet te onderscheiden van het oceaangeluid, omdat het op oceaangeluid gebaseerd was en daaruit bestond.

'Start een cross-sonarzoekopdracht.'

'Start een cross-sonarzoekopdracht. Tot uw orders, kapitein.' Penn voerde het commando in.

De sonarkoepel en towed array van de *Nevada* wisselden gegevens uit met de sonarkoepel en towed array van de *Seawolf*. Het effectieve bereik werd vergroot nu vier hydrofoonsets gezamenlijk de oceaan beluisterden. Er verschenen contacten op een afstand die aanzienlijk verder was dan een van de twee onderzeeboten puur op eigen kracht kon horen. Het waren vooral oppervlakteschepen.

‘Nieuw contact, peiling 276 graden, zo te zien diep’, zei de spectrumsonarman in de stoel helemaal links, waarbij er opwinding in zijn stem doorklonk. Hij typte vlug, liet een zoekopdracht uitvoeren om een match te vinden en de exacte naam vast te stellen. ‘Geïdentificeerd als een Akula, klasse II, K-335. Het is de *Cheetah*, sir.’

‘Pak hem, Jeff’, mompelde Bishop nauwelijks verstaanbaar.

De *Seawolf* had de Akula ook gezien. Het cross-sonarverkeer nam af. Op het scherm was te zien dat de *Seawolf* plotseling sneller ging varen, recht op de Akula afkoerste om die te onderscheppen. De *Seawolf* was een snelle aanvalsonderzeeboot die ontworpen was om het op te nemen tegen precies zo’n tegenstander. Het zou een zeer slechte dag zijn voor de kapitein van de *Cheetah*.

Bishop haalde opgelucht adem. Het obstakel waarover hij zich zorgen had gemaakt voor de thuisreis was nu bekend en de *Seawolf* zat er bovenop. Jeff zou de Russische onderzeeër net zolang opjagen tot die een heel eind uit de kust was.

‘Laat de data nog eens zien.’

Bishop keek toe hoe cross-sonar de Akula weer intekende. Die bevond zich aan de rand van het bereik dat zelfs cross-sonar kon vinden. De Akula had de *Nevada* of de *Seawolf* niet gehoord, daar was Bishop van overtuigd. Het enige wat de Russische kapitein zou weten, was dat er een Amerikaanse snelle aanvalsonderzeeboot aankwam die zijn wapens op de flanken van de *Cheetah* gericht hield. Er zou niet worden geschoten, omdat beide partijen deze schermutselingen in vreedstijd als interessante oefeningen zagen,

maar het was toch pijnlijk voor de Russische kapitein. Hij had er dagen over gedaan om langzaam en voorzichtig naar die trog bij het continentaal plat te manoeuvreren om zich daar te verschuilen.

Zowel bondgenoten als vijanden probeerden erachter te komen wat de Verenigde Staten deden waardoor het sonar-bereik zo veel groter was geworden. Men veronderstelde dat er nieuwe, gevoeliger hardware werd gebruikt. Bishop dacht dat het wel tien jaar zou duren voordat iemand door zou hebben hoe cross-sonar werkte. Cross-sonar bestond slechts uit software waar een zeer elegante vorm van redeneren achter stak. Spionage vormde de echte bedreiging. Iemand uit het kamp van de Verenigde Staten die het geheim verklapte, iemand die het stal door een server te hacken of door de algoritmes met de hand over te schrijven waren de meest waarschijnlijke manieren waardoor andere landen het te weten zouden komen.

Bishop was verbijsterd toen hij de eerste gedetailleerde, geheime briefing kreeg over hoe cross-sonar werkte. Het leverde hun op zee kostbaar voordeel op en leek zo voor de hand liggend toen hij de afzonderlijke delen zag en hoe die in elkaar pasten. Maar er was een twintigjarige studente voor nodig die een dissertatie over sonar schreef – haar belangstelling voor het onderwerp was gewekt doordat haar broer op een onderzeeboot werkte – om die ideeën te bedenken, te ontwikkelen en zo samen te voegen dat het een krachtige en operationeel bruikbare combinatie werd.

Bishop liep terug naar de commandocentrale. Hij zou het tactische voordeel dat hij dankzij cross-sonar had ten volle benutten en was zeer dankbaar dat de Verenigde Staten die mogelijkheid eerder hadden dan andere landen. ‘Stuurman, breng ons op een koers van 010 en een diepte van 400 voet.’ Hij zou de boot ten noorden van de vaargeul laten varen omdat daar minder oppervlakteruis was.

Terwijl het bevel werd herhaald en ingevoerd, pakte Bishop de intercom en zette die op 1MC. ‘*Nevada*, hier spreekt de

kapitein. We hebben zojuist een Akula uit de kust verdreven. De *Seawolf* gaat erachteraan. We gaan naar huis. De kust is veilig. De volledige stilte wordt opgeheven.'

Bemanningsleden begonnen de gebeurtenissen van de wacht te bespreken. Ze waren goed gehumeurd en er werd nu en dan gelachen. Bishop haalde het notitieblokje uit het linker zakje van zijn overhemd en bekeek de oorspronkelijke planning voor vandaag. Engineering wilde de accu's testen, hij had met potlood een brandoefening ingepland en tijdens de tweede wacht een vergadering met de senior leidinggevenden waar besproken zou worden hoe de boot er qua herstel en onderhoud aan toe was ter voorbereiding op de thuiskomst. Een raketoefening als reactie op een EAM – Emergency Action Message oftewel een flashbericht – stond gepland tijdens de derde wacht om de volledige bemanning aan hun belangrijkste tijdkritische missie te herinneren. Wat een standaarddag leek te worden, was begonnen met een onverwacht leuke openingszet, met dank aan de Akula.

Bishop stak de lijst weer in zijn zak. 'Tweede commandant, wil jij het commando voeren?'

'Ja, sir.'

De tweede commandant overlegde met iedere leidinggevende in de commandocentrale, was het langst in gesprek met de wapenofficier, bestudeerde de navigatiekaart, raadpleegde elk statusbord en keek Bishop toen aan. 'Ik ben klaar om het van u over te nemen, sir', zei Kingman.

Volgens Bishop was de tweede commandant er klaar voor om een volgende keer het bevel over een boot te voeren. De uren ervaring die hij had, telden zwaar mee. Tegen het eind van deze wacht zou er een brandoefening plaatsvinden, een goede leerschool voor zijn tweede man.

'Ik ben klaar om te worden afgelost', zei Bishop.

'Ik los u af, sir.'

Bishop pakte de intercom. 'Hier spreekt de kapitein. De tweede commandant voert het commando.'

Bishop stapte bij de kapiteinsstoel vandaan terwijl het logboek werd bijgewerkt om te noteren dat er nu een andere bevelhebber was. Hij verliet de commandocentrale niet, maar ging naast de wapenofficier zitten en controleerde uit gewoonte de drukstatus in elke raketbuis. Bishop zou op gedempte toon advies geven, voorstellen doen, alert zijn op problemen, bijspringen als dat nodig was. Hij zou de tweede commandant rugdekking geven, al betwijfelde hij of dat nodig was. Kingman leerde snel. Hoe meer ervaring hij kreeg met de functie, hoe langer de lijst werd van gebeurtenissen die hij goed had aangepakt.

Toen de tweede commandant meteen contact opnam met de sonarhut om te vragen om een update en daarna contact opnam met het hoofd van de afdeling Engineering, ontspande Bishop nog meer en wijzigde hij zijn plannen. 'Bevelhebbend officier, een visuele bevestiging van de aangegeven status van de wapens lijkt raadzaam.'

De boot bestond uit veel meer dan wat vanuit deze ruimte te zien was. Ook gesprekken met bemanningsleden die verantwoordelijk waren voor specifieke onderdelen hoorden daarbij. Te veel vertrouwen op wat hiervandaan te zien was, kon een kapitein kwetsbaar maken door een vastzittende meter of het verkeerd interpreteren van een controlelampje.

Zijn tweede commandant pakte het voorstel meteen op. 'Mee eens. Korporaal Hill, ga met de commandant mee voor een visuele inspectie van het raketafvuursysteem.'

Korporaal Hill, die er tijdens de hele patrouille in geslaagd was te voorkomen dat hij alleen was met Bishop, verbleekte toen hij opstond. 'Ja, sir.'

Bishop glimlachte alleen, had medelijden met de jongeman die duidelijk zeer zenuwachtig was, maar hield daar verder geen rekening mee, net als dat hij zich niet liet vermurwen door het feit dat de onderofficier een paar dagen na het beëindigen van deze patrouille tweeëntwintig zou worden. Deze bemanning was jong maar goed getraind. Het

vragen stellen zou doorgaan tot ze terug waren. Als Hill eenmaal een paar goede antwoorden had gegeven, werd hij vanzelf zelfverzekerder.

Bishop daalde met Hill af naar één niveau lager. Hij zou eerst bij de controlekamer voor de raketten gaan kijken, waar twee veiligheidsofficieren, bewapend met een Beretta M9, de wacht hielden. Daarna zou hij twee verdiepingen lager gaan, naar het achterdek, naar de opslagruimte van de raketten waar ze de meters konden aflezen die de conditie van elk van de vierentwintig Trident-raketten aangaven.

Het was vrijwel onmogelijk dat een kernwapen per ongeluk afging. De vaste raketbrandstof in de lanceerraket bestond echter uit een ontvlambare stof van het type A en reageerde als die verkeerd behandeld werd of als de omgevingstemperatuur of -druk plotseling wijzigde. Een drie-trapsraket die besloot dat het tijd was naar boven te draaien en ervandoor te gaan, zorgde voor het soort kortsluiting in het systeem dat het leven van het bemanningsteam zeer onaangenaam maakte als het raketluik gesloten was.

‘Korporaal Hill, waarom staan er bewapende veiligheidsofficieren in de controlekamer voor de raketten tijdens een afschrikkingspatrouille?’

‘Richtlijn 781, sir.’

‘Vind je het bevel om indringers dood te schieten nodig?’

‘De onderminister voor de marine vindt het nodig en ik geloof hem.’

‘Wat is de afvuurdiepte van een Trident II D-5-raket?’

Een korte stilte, daarna: ‘De exacte diepte weet ik niet, sir, maar het is een ondiepe lancering.’

‘Welke druk is er in een raketbuis vereist voordat de buitenste klep veilig geopend kan worden?’

‘Dezelfde druk als in de oceaan, sir, anders kan de binnenste koepelafdekking van glasvezel scheuren en kan water de raket beschadigen.’

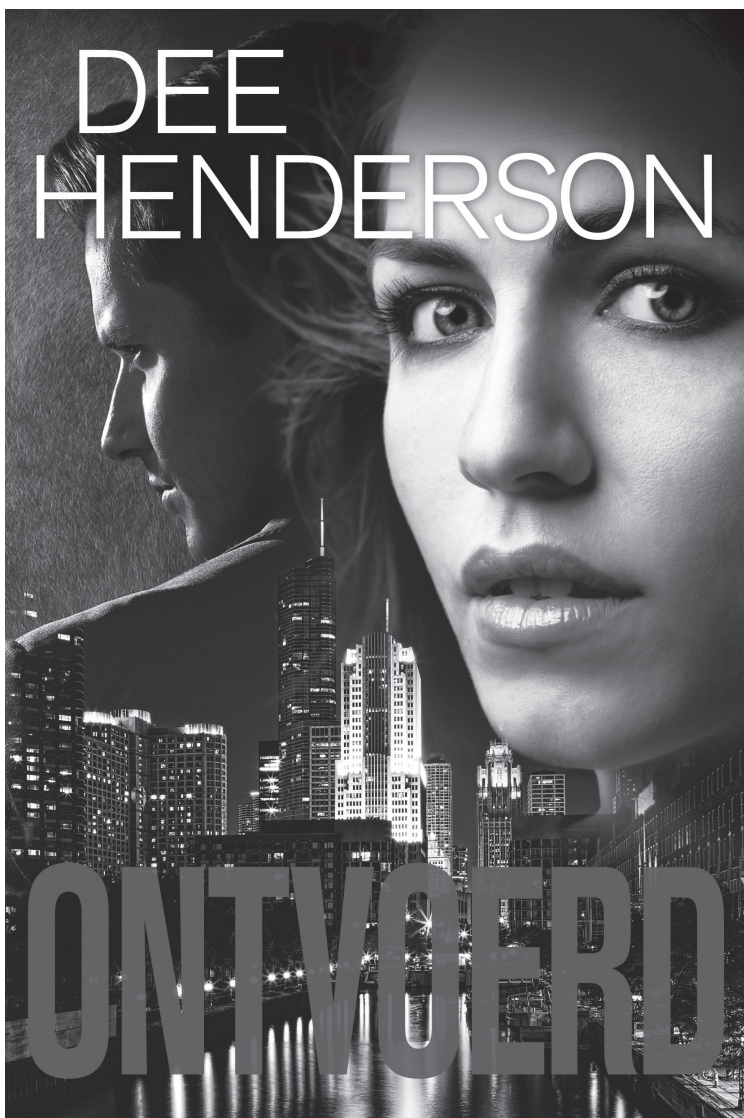
'Komt een raket tijdens de lancering in aanraking met zee-water?'

'Nee, sir.'

'Waarom niet?'

'De raket stijgt naar de oppervlakte en wordt daarbij omringd door het samengeperste stikstofgas dat gebruikt is om de D-5 uit de buis te lanceren.'

'Je leert het wel, korporaal Hill. Dat waren de juiste antwoorden.' Bishop knikte naar de veiligheidsofficier en stapte de controlekamer voor de raketten binnen om met de dienstdoende wapenofficier te overleggen.

Van dezelfde auteur *Ontvoerd* – ISBN 978-90-8520-2820